

Pracamechaniczna

Wzór na pracę mechaniczną:

$$W = F \cdot S$$

Przekształcenia wzoru:

$$F = W/S$$

$$S = W/F$$

Jednostką pracy jest J. Pracę jednego J wykonuje siła jednego N na drodze jednego metra, jeśli zwrot siły jest zgodny ze zwrotem przemieszczenia.

Praca w sensie fizycznym wykonana jest, gdy spełnione są następujące warunki:

- Na ciało działa stała siła F
- Siła ta powoduje przesunięcie ciała na odległość S (R, H)
- Kierunek i zwrot wektora działającej siły i wektora przesunięcia są zgodne

a) Podaj trzy przykłady wykonania pracy.

- przesunięcie mebla
- kopnięcie piłki
- spadanie jabłka z jabłoni

b) Trzy klocki o jednakowych masach podniesiono na taką samą wysokość. Na rysunku przedstawiono tory ruchu klocków. Porównaj pracę przy przesunięciu każdego z tych klocków.

Praca wykonana przez te klocki ma taką samą wartość, ponieważ praca zależy od wysokości, na jakiej znajduje się dane ciało.

Zadania praca mechaniczna

Zad1

Jaką pracę wykona robotnik przesuając po podłodze ruchem jednostajnym drewnianą skrzynię na odległość $s=20$ m? Siła tarcia, którą musi pokonać robotnik ma wartość $F=240$ N?

Dane:

$$s=20\text{m}$$

$$F=240\text{N}$$

Rozwiązanie:

$$W=F*s$$

$$W=240\text{N}*20\text{m}$$

$$W=4800\text{J}$$

Odp: Robotnik wykonał pracę 4800J.

Zad.2

Jaką pracę wykonuje chłopiec naciskając na ścianę 50N w czasie 5 sekund?

Odp.: Chłopiec wykonuje pracę zerową, ponieważ ściana nie ulega przesunięciu.

Moc

Wzór na moc :

$$P = W/t \text{ [J/s = W = kg \cdot m}^2\text{/s}^3\text{]}$$

P- moc

W- praca

t- czas

Przekształcenia wzoru :

$$W= P*t$$

$$t = W/P$$

Jeden (wat) W jest to moc takiego urządzenia, które w czasie jednej sekundy wykonuje prace jednego (dżula) J.

Zadania moc

Zad.1

Ile wynosi praca którą wykona silnik o mocy 2,5 kW w czasie 2h?

dane

$P = 2,5 \text{ kW}$ - moc silnika

$t = 2 \text{ h}$ - czas pracy

Szukane:

W- praca

$$P * t = W,$$

$$W = P * t,$$

$$W = 2,5 \text{ kW} * 2 \text{ h}$$

$$W = 5 \text{ kWh}$$

Odp: Praca silnika wynosi 5kWh.

Zad.2

Jak długo musi pracować robotnik wrzucający łopatą węgiel o masie 2 ton, na samochód o wysokości 1,5 m. pracując ze średnią mocą 5 W.

$$F = mg$$

$$F = 2000 \text{ kg} * 10 \text{ m/s}^2 = 20000 \text{ N}$$

$$W = F * s$$

$$W = 20000 \text{ N} * 1,5 \text{ m}$$

$$W = 30000 \text{ J}$$

$$t = W/P$$

$$t = 30000 \text{ J} / 5 \text{ W}$$

$$t = 6000 \text{ s}$$

Odp: Robotnik musi pracować 6000s.

Energia Potencjalna Ciężkości

Wzór na energię potencjalną:

$$E_p = mgh$$

$$E_p = W$$

Przekształcenia wzoru:

$$M = E_p/gh$$

$$H = E_p/ mg$$

E_p - energia potencjalna

m - masa

h - wysokość

g - współczynnik grawitacyjny

1) Wymień pięć ciał, które posiadają energię potencjalną ciężkości.

- Wiszący na ścianie obraz
- Wiszący żyrandol
- Lecący ptak
- Samolot
- Człowiek na wzniesieniu

2) Jakie warunki muszą być spełnione, aby:

a) dwa ciała znajdujące się na takiej samej wysokości miały takie same wartości energii potencjalnej?

- ciała te muszą mieć jednakowe masy

b) dwa ciała znajdujące się na różnych wysokościach ($h_1 = 1/2h_2$) miały takie same wartości energii potencjalnej?

- Ciało znajdujące się na wysokości h musi mieć dwa razy mniejszą masę

od ciała znajdującego się niżej ? na wysokości

c) dwa ciała o różnych masach ($m_1 = 1\text{kg}$, $m_2 = 3\text{kg}$) miały takie same wartości

same wartości energii potencjalnej?

- Ciało o masie 1kg musi znajdować się trzy razy wyżej niż ciało o masie 3kg,

Zadania Energia Potencjalna Ciężkości

Zad.1

Blat stołu znajduje się 75cm nad podłogą. Ciało o masie 2 kg ma względem blatu energię potencjalną 20J. Jaka jest jego energia potencjalna względem podłogi.?

Dane:

$$m = 2\text{kg}$$

$$h = 75\text{ cm} = 0,75\text{ m}$$

$$E_p = 20\text{ J}$$

$$g = 10\text{ N}$$

Szukane:

E_p nad stołem wzgl. Podłogi

$$E_p = m \cdot g \cdot h$$

$$E_p = 2\text{kg} \cdot 10\text{N/kg} \cdot 0,75\text{ m}$$
 kg się skraca

$$E_p = 15\text{ N} \cdot \text{m}$$

$$E_p = 20\text{ J} + 15\text{ J}$$

$$E_p = 35\text{ J}$$

Odp: Energia potencjalna blatu względem podłogi wynosi 35J.

Energia Kinetyczna

Wzór na energię kinetyczną:

$$E_k = \frac{mv^2}{2}$$

Przekształcenia wzoru:

$$M = \frac{2E_k}{v^2}$$

$$V = \sqrt{\frac{2E_k}{m}}$$

E_k =energia kinetyczna

M= masa

V =Prędkość

a) Podaj pięć przykładów ciał posiadających energię kinetyczną.

- Lecący samolot
- Jadący samochód
- Wystrzelony pocisk
- Biegnący człowiek
- Płynący statek

Zadania Energia Kinetyczna

Oblicz energię kinetyczną chłopca o masie 50 kg biegnącego ze stałą prędkością 7,2 km/

Dane:

m=50 kg

v=7,2km/h = 2m/s

g=10m/s²

Szukane:

$E_k = ?$

Obliczenia:

$$E_k = \frac{50 \cdot 2^2}{2}$$

$$E_k = \frac{50 \cdot 4}{2}$$

$$E_k = 100\text{J}$$

Odp: Energia kinetyczna chłopca wynosi 100J.